



Brüsszel, 2020.12.2.
COM(2020) 713 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

**A jogérvényesülés biztosítása az EU-ban – A 2021 és 2024 közötti időszakra szóló
európai igazságügyi képzési stratégia**

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK

A jogérvényesülés biztosítása az EU-ban – A 2021 és 2024 közötti időszakra szóló európai igazságügyi képzési stratégia

1. BEVEZETÉS

A Lisszaboni Szerződés hatáskörökkel ruházta fel az Európai Uniót arra vonatkozóan, hogy támogassa a polgári és büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködést „a bírák, ügyészek és az igazságszolgáltatási alkalmazottak képzésének támogatása”¹ révén. Azóta az uniós jogra vonatkozó igazságügyi képzés előmozdította **az uniós jog helyes és egységes alkalmazását**, és megteremtette **a kölcsönös bizalmat a határokon átnyúló bírósági eljárások során**, elősegítve ezzel az európai igazságszolgáltatási térség kiépítését.

„Az uniós jogérvényesülésbe vetett bizalom kiépítése – Az európai igazságügyi képzés új dimenziója” c. 2011-es bizottsági közlemény² **lépésváltást** hozott az EU-beli igazságügyi képzések szervezésében, mind a megközelítés, mind az arányok tekintetében. Noha egy 2010-es felmérés³ szerint a válaszadó EU-beli bírók és ügyészek többsége korábban soha nem vett részt az uniós joggal vagy egy másik tagállam jogával foglalkozó igazságügyi képzésben, a közlemény elfogadása óta az EU-ban a gyakorlójogászoknak már több mint fele (több mint 1 millió fő) részt vett ilyen képzésben.

A **2011 és 2020 közötti időszakra szóló európai igazságügyi képzési stratégia** (2019-ben közzétett) értékeléséből⁴ és az európai igazságügyi képzésről szóló éves jelentésekből⁵ az derül ki, hogy összességében véve a stratégia legtöbb célkitűzése teljesült. Azt a kiemelt célkitűzést, hogy 2011 és 2020 között az összes gyakorlójogász fele (azaz 800 000 fő) részesüljön az uniós jogra vonatkozó képzésben, 2017-re sikerült teljesíteni. A stratégiának köszönhetően nőtt a képzési tevékenységek száma, és egyes új tevékenységfajtákat is előmozdított, például a csereprogramokat. A stratégia több jogász kategória – különösen a bírák és az ügyészek – esetében is hozzájárult az uniós jogi képzés javításához. Emellett fejlesztette az olyan hálózatok kapacitását, mint például az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN), és megerősítette az uniós szintű hálózatokat és képzésszolgáltatókat.

¹ Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 81. cikke (2) bekezdésének h) pontja és 82. cikke (1) bekezdésének c) pontja.

² COM(2011) 551 végleges.

³ *Judicial training in the EU Member States* (Igazságügyi képzés az uniós tagállamokban), az Európai Parlament tanulmánya, (IPOL–JURI–ET(2011)453.198).

⁴ *Evaluation of the 2011–2020 European judicial training strategy* (A 2011 és 2020 közötti időszakra szóló európai igazságügyi képzési stratégia értékelése), bizottsági szolgálati munkadokumentum (SWD(2019) 380).

⁵ A Bizottság Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóságának jelentései.

Mindezen eredményekre építve most az a legfontosabb, hogy az igazságügyi képzés továbbra is kiemelt jelentőségű ügy maradjon az EU számára, és biztosítva legyen a **további fejlesztése**.

Az EU számos olyan új fejleménnyel és kihívással szembesül, amelyek kezeléséhez igazságügyi képzésre van szükség, mint például a jogállamiság csorbulása és az alapvető jogokkal szembeni támadások egyes tagállamokban, társadalmaink egyre nagyobb mértékű digitalizációja és az uniós tagsággal kapcsolatos kilátások a Nyugat-Balkán számára. Ezenkívül a képzésekben való részvétel szintjében továbbra is jelentős eltérések vannak a tagállamok között és a jogi szakmák között is. Ez kedvezőtlenül befolyásolhatja az uniós jogszabályok egységes és hatékony alkalmazását.

Ez a közlemény a 2011 óta levont tanulságokra és az azóta bekövetkezett új fejleményekre épít. Tükrözi a 2011 és 2020 közötti időszakra szóló stratégiára vonatkozó bizottsági értékelés, valamint a Bizottság által 2018-ban lefolytatott széleskörű nyilvános konzultáció eredményeit⁶. Átfogó stratégiát határoz meg az igazságügyi szakemberek uniós jogi képzésének további javítására, melynek keretében új témákra, szakmákra és földrajzi területekre terjeszti ki a szakpolitikai fellépést, új kihívásokra próbál választ adni és új célokat határoz meg a 2021 és 2024 közötti időszakra.

2. RUGALMAS REAGÁLÁS AZ ÚJONNAN FELMERÜLŐ UNIÓS JOGI KÉPZÉSI IGÉNYEKRE

A gyakorló jogászoknak képesnek kell lenniük alkalmazkodni az új fejleményekhez, többek között az uniós jog területén is. Ezért fontos, hogy az újonnan felmerülő uniós jogi képzési igényekre rugalmas választ tudjunk adni.

Igazságügyi képzéssel a közös jogállamisági kultúra előmozdításáért

A jogállamiság tiszteletben tartása alapfeltétele az uniós jog eredményes alkalmazásának, valamint a tagállamok és igazságügyi hatóságai közötti kölcsönös bizalomnak. A jogállamiság lényege az eredményes jogi védelem, amelyhez független, színvonalas és hatékony nemzeti igazságszolgáltatási rendszerekre van szükség. **A gyakorló jogászok kulcsszerepet játszanak a jogállamiság védelmében.** Lépést kell tartaniuk az e területen elfogadott uniós vívmányokkal, beleértve az Európai Unió Bíróságának (EUB) gyorsan fejlődő ítélkezési gyakorlatát is, hogy alkalmazni tudják azokat a munkájuk során. A jól képzett gyakorló jogászok és a jogász hálózatok fontos szerepet játszanak a jogállamisági kultúra megerősítésében és magának a jogállamiságnak a védelmében is⁷, melynek középpontjában a bírói függetlenség elve áll.

⁶ https://ec.europa.eu/info/consultations/training-justice-professionals-eu-law-evaluation_hu

⁷ A Bizottság közleményei: „Az Unión belüli jogállamiság megerősítése – Intézkedési terv” (COM(2019) 343 final) és „2020. évi jogállamisági jelentés – A jogállamiság helyzete az Európai Unióban” (COM(2020) 580 final).

Az alapvető jogok érvényesítése

A tagállami bírúk és egyéb gyakorló jogászok kulcsszerepet játszanak az **Európai Unió Alapjogi Chartája** eredményes alkalmazásának biztosításában és abban, hogy a Chartában foglalt jogok az emberek mindennapi életében is érvényesüljenek.

Ezért a fent említett szakembereknek külön képzést kell kapniuk a Charta alkalmazásáról, hatályáról és egyes konkrét jogokról, például az adatvédelemről⁸, valamint a nemzeti joggal való kapcsolatáról és az Emberi Jogok Európai Egyezményével való összefüggéséről. A Chartával kapcsolatos képzést adott esetben bele kell illeszteni az uniós jog különböző területeire vonatkozó képzési modulokba⁹.

Az igazságügy digitalizációjának fokozása

Az igazságügyi képzésnek fel kell készítenie az igazságügyi szakembereket a **digitalizációra** és a **mesterséges intelligencia** használatára¹⁰. Az e téren tapasztalható fejlődés egyre jobban befolyásolja életünk minden területét. A Covid19-világjárvány rávilágított arra, hogy az igazságügyi rendszereknek gyorsan alkalmazkodniuk kell az új helyzethez a digitalizáció révén. A gyakorló jogászoknak tudatában kell lenniük annak, hogy a **digitális eszközök és technológiák** milyen hatással vannak az általuk kezelt ügyekre, és késznek kell lenniük arra, hogy ezeket alkalmazzák a mindennapi gyakorlatukban, többek között a határokon átnyúló eljárásokban is¹¹. Biztosítaniuk kell a magánszemélyek jogainak és személyes adatainak megfelelő védelmét a digitális térben, különösen azért, hogy a felek hozzáférhessenek az ügyiratokhoz és részt vehessenek a bírósági tárgyalásokon.

Lépést tartani az uniós jog fejlődésével

Az európai igazságügyi képzésnek képessé kell tennie a jogászokat arra, hogy lássák az **uniós jog szerepét** a napi gyakorlatukban, **teljesen érvényt szerezzenek neki**, és biztosítsák az uniós jogból fakadó **jogok és köteleességek tiszteletben tartását** a nemzeti bírósági eljárásokban. Fontos továbbá, hogy naprakészen kövessék az uniós jog fejlődését. Bármilyen új jogszabály és az EUB ítélkezési gyakorlatának új fejleményei is képzést tesznek szükségessé, ha azt akarjuk, hogy elérjék a kívánt hatást, és az igazságügyi szakemberek rendelkezzenek a szükséges ismeretekkel és készségekkel.

Különösképpen igaz ez a **határon átnyúló igazságügyi együttműködést** biztosító alapvető uniós jogi eszközökre. Az **Európai Ügyészség (EPPO)** létrehozása is jelentős képzési

⁸ Lásd az általános adatvédelmi rendeletet, a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelvet és az EUB közelmúltbeli ítélkezési gyakorlatát, pl. a C- 293/12. és C- 594/12. sz. *Digital Rights* egyesített ügyekben 2014. április 8-án hozott ítéletet; és a C-203/15. sz. *Tele2 Sverige* ügyben 2016. december 21-én hozott ítéletet.

⁹ A Bizottság közleménye: „*Strategy to reinforce the application of the Charter of Fundamental Rights in the EU*” (Az Alapjogi Charta Európai Unión belüli alkalmazásának megerősítéséről szóló stratégia) (COM(2020) 711 final).

¹⁰ Összhangban a „*Digitalisation of justice in the EU*” (Az igazságügy digitalizációja az EU-ban) c. bizottsági közleménnyel (COM(2020) 710 final).

¹¹ A Tanács következtetései: „*Az igazságszolgáltatáshoz való jog – A digitalizáció lehetőségeinek kiaknázása*” (2020/C 342 I/01).

elvárásokat ró az ügyészekre, a bírákra és a védőügyvédekre. A stratégiának különösképpen javítania kell e szakmák képzését olyan témákkal kapcsolatban, mint az EPPO jogalapja, a nemzeti jogrendszereknek és igazságügyi struktúráknak az EPPO-hoz való hozzáigazítása, az EPPO és az EU pénzügyi érdekeinek védelmét biztosító egyéb uniós szervek és ügynökségek – pl. az EUROJUST, az EUROPOL és az OLAF – közötti kapcsolat, valamint az EPPO által a határokon átnyúló igazságügyi együttműködésben használt uniós jogi eszközök alkalmazása.

A **biztonság** terén továbbra is kiemelten fontos képzési téma a terrorizmus elleni küzdelem, a szervezett bűnözés (beleértve az emberkereskedelmet, valamint a lőfegyverek és tiltott kábítószeres kereskedelmét) elleni küzdelem, az erőszakos szélsőségesességhez vezető radikalizáció megelőzése és az ellene folytatott küzdelem, valamint a pénzmosás elleni küzdelem.

A bűncselekmények **áldozataival** kapcsolatban lévő jogászokat ki kell képezni az áldozatok hatékonyabb támogatására és a velük való jobb kommunikációra, különös figyelemmel a legveszélyeztetettebbekre¹². Arra is fel kell őket készíteni, hogy hogyan ismerjék fel a **visszaélészerű perindítást**, és hogyan kezeljék a rendelkezésre álló eszközökkel.

Ezenkívül szakosodott képzésre van szükség az olyan területeken, mint a **gyermekek jogai**¹³, a **fogyatékossgal élő személyek** jogai és az igazságszolgáltatási rendszerek ezen csoportok igényeihez való hozzáigazítása, a nemi alapú erőszak áldozatainak speciális problémái¹⁴, valamint az egyenlőség és a **megkülönböztetésmentesség** elve, és e témákat más kurzusokba is be kell illeszteni.

A **fogyasztói jogok** érvényesülésének anyagi és eljárásjogi továbbképzés¹⁵ révén történő támogatása kiemelten fontos¹⁶, amint azt az illegális gyakorlatoknak a Covid19-világjárvány során történő elszaporodása is alátámasztotta¹⁷. Az **uniós polgársághoz kapcsolódó jogok** érvényesülését garantálni kell, többek között a szabad mozgás térségében.

Képzésre van szüksége annak a nagyszámú jogásznak is, akik részt vesznek az **egységes piaci szabályok**¹⁸ végrehajtásában, beleértve a vállalkozások számára különösen fontos szabályokat, mint például az EU-n belüli befektetések¹⁹ védelmére vonatkozó szabályok, melyek célja részben a befektetői bizalom helyreállítása. Képzést kell továbbá biztosítani az **uniós társasági joggal** – nevezetesen a digitális eszközökkel és folyamatokkal, a határokon

¹² A Bizottság közleménye: „Az áldozatok jogairól szóló uniós stratégia (2020–2025)” (COM(2020) 258 final).

¹³ A gyermek jogairól szóló közeljövőbeli uniós stratégia (elfogadás várható időpontja: 2021).

¹⁴ Lásd a Nemzetközi Jogászbizottság *Women’s access to justice for gender-based violence* (A nemi alapú erőszakot elszenvedett nők igazságszolgáltatáshoz való joga) c. kiadványát: <http://www.icj.org/wp-content/uploads/2016/03/Universal-Womens-access-to-justice-Publications-Practitioners-Guide-Series-2016-ENG.pdf>

¹⁵ Egész életen át tartó szakmai képzés.

¹⁶ Ide tartozik az egyedi végrehajtási együttműködési mechanizmusokkal kapcsolatos képzés, pl. a fogyasztóvédelmi együttműködésről szóló rendeletben (az (EU) 2017/2394 rendelet) előírtak szerint.

¹⁷ Pl. tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokhoz folyamodó tisztességtelen kereskedők, nagyszámú repülőjárat törlése a fogyasztók visszatérítéshez való jogának tiszteletben tartása nélkül.

¹⁸ A Bizottsági közleménye: „Az egységes piaci szabályok végrehajtásának és érvényesítésének javítására vonatkozó hosszú távú cselekvési terv”, (COM(2020) 94 final).

¹⁹ A Bizottság közleménye: „Az EU-n belüli beruházások védelme” (COM(2018) 547 final).

átnyúló átalakulásokkal, egyesülésekkel és szétválásokkal –, valamint az uniós versenyjoggal kapcsolatban azok számára, akiknek erre szükségük van.

Továbbá az uniós **környezetvédelmi jogszabályok** alkalmazása is speciális ismereteket és további képzést igényel.

A gyakorló jogászok felvértezése az új kihívásokkal szemben

A terrorizmus új formái, az erőszakos szélsőséges és a kiberbűnözés, valamint a Covid19-világjárvány nemcsak a magánemberek és a vállalkozások életére, hanem a nemzeti igazságszolgáltatási rendszerekre is hatással van, melyeknek alkalmazkodniuk kell az új helyzethez. A világjárvány például megváltoztatta a bűnözők működési módjait, és ezért jelentősen megnőtt a kiberbűnözéssel, online bűnözői tevékenységekkel és egészségüggyel kapcsolatos bűncselekmények száma²⁰. A jogászoknak reagálniuk kell ezekre a változásokra²¹. Az új munkavégzési formák pedig a foglalkoztatás és a szociális jog terén teremtenek kihívásokat. **Az újonnan kínált képzéseket** gyorsan meg kell szervezni és elérhetővé kell tenni, ahogyan az a közelmúltban a kiberbűnözés és a menedékjog esetében történt.

²⁰ pl. az egészségügyi területen elkövetett kibertámadások, hamisított egészségügyi termékek, védőfelszereléssel és Covid19-tesztekkel kapcsolatos csalások, valamint higiéniai hulladék illegális ártalmatlanítása.

²¹ <https://www.cepol.europa.eu/media/news/cepol-issues-fast-track-needs-analysis-impact-covid-19-law-enforcement-training>

A képzésszolgáltatók feladatai:

- A **jogállamisággal** és az **alapvető jogokkal** kapcsolatos, az EU alapját jelentő szerződésekben foglalt uniós vívmányokra vonatkozó képzéseket szisztematikusan elérhetővé kell tenni a bírák és más igazságügyi szakemberek számára kínált továbbképzések között;
- Az **uniós jogot be kell illeszteni** a nemzeti szintű jogi képzési tevékenységekbe, az Alapjogi Chartát is beleértve, és adott esetben az uniós jogra vonatkozó specifikus képzéseket kell szervezni;
- Képzéseket kell biztosítani a **digitalizációval** és a **mesterséges intelligenciával** kapcsolatos ismeretek és készségek fejlesztése, valamint a digitalizált bírósági eljárások és nyilvántartások hatékony használata céljából;
- Hatékony képzéseket kell biztosítani az **új uniós jogszabályokkal** és az **ítélkezési gyakorlat fejleményeivel** kapcsolatban, a határokon átnyúló igazságügyi együttműködés eszközeit és az EPPO-t is beleértve;
- A képzésben kiemelten kell foglalkozni a **magánszemélyek jogainak a digitális térben való védelmével** (pl. adatvédelem, magánélethez való jog, megkülönböztetésmentesség, a nemi alapú online erőszaktól való védelem, fogyasztói jogok) és **egyes konkrét csoportok** (pl. gyermekek, fogyatékossgal élő személyek, a nemi alapú erőszak, rasszizmus és megkülönböztetés által sújtott személyek) védelmével;
- A képzési igényeket **nyomon kell követni**, és a tananyagot **hozzá kell igazítani** az új kihívásokhoz.

A Bizottság feladatai:

- **Támogatni** kell a gyakorló jogászok számára nyújtott, az igényeiknek megfelelő **uniós jogi képzést**;
- Folytatni kell az együttműködést az **Európa Tanáccsal** az Európai Unió Alapjogi Chartáját érintő képzések terén.

3. A GYAKORLÓ JOGÁSZOK KÉPZÉSÉNEK AZ UNIÓS JOGON TÚLMENŐEN SZÜKSÉGES ELEMEL

Az európai igazságügyi képzésnek túl kell mutatnia a jogi ismeretek átadásán, és elő kell segítenie a szakmai **készségek** fejlődését. A jog és a jogelvek nem egy légtüres térben működnek, tehát a gyakorló jogászoknak több szakterületet érintő kompetenciákat kell elsajátítaniuk.

A „**bírói mesterség**” elsajátítására²² szolgáló képzés nemzeti hatáskörbe tartozik ugyan, de kulcsfontosságú az igazságszolgáltatás hatékonysága, az igazságügyi rendszerek és a lakosság közötti bizalmi kapcsolat, valamint a határokon átnyúló együttműködésben részt vevő

²² azaz a bírói hivatáshoz szükséges szakmai készségek és attitűd.

jogászok közötti bizalom szempontjából. A **bírók** esetében a képzések legfontosabb témái a bírói magatartás, a reziliencia, a tudattalan előítélet, az ügyek és a bírósági tárgyalás kezelése, valamint a vezetői szerep.

Emellett a szükséges know-how, attitűd és szaktudás megszerzése érdekében az **összes gyakorló jogásznak** képzésre van szüksége a **nem szorosan a joghoz tartozó ismeretek és készségek** – pl. magatartástudomány, pszichológia, antropológia, közgazdaságtan és kognitív nyelvészet – terén.

A **jogi nyelvvvel kapcsolatos készségek** fejlesztése kulcsfontosságú a gyakorló jogászok közötti zökkenőmentes párbeszédhez, amely elősegíti a határokon átnyúló bírósági eljárások során a kölcsönös bizalmat. Az idegen nyelvek elsajátítása segít a jogászoknak a külföldi jogrendszerek és jogi fogalmak megértésében, és növeli a részvételt a határokon átnyúló képzési tevékenységekben.

A Bizottság támogatja a tagállami képzést kiegészítő haladó szintű és szakmai jogi nyelvi képzést, és ösztönzi, hogy ezen képzéseket több nyelven tartsák és azok többféle jogi nézőpontot is bemutassanak, mert ez a korábbiakban is eredményesnek bizonyult.

A képzésszolgáltatók feladatai:

- A „bírói mesterség” elsajátításának, valamint a **nem jogi ismeretek és készségek fejlesztésének** beillesztése a továbbképzési programokba;
- **Idegen nyelvű képzések** biztosítása, különösen határokon átnyúló ügyekkel foglalkozó jogászok számára.

A Bizottság feladatai:

- Pénzügyi támogatás biztosítása a **nem jogi témákkal kapcsolatos, határon átnyúló képzésekhez**, amennyiben azok jogi képzéshez kapcsolódnak.

4. TÖBB, SZÉLESEBB KÖRŰ ÉS CÉLZOTTABB KÉPZÉS AZ IGAZSÁGÜGYI SZAKEMBEREK SZÁMÁRA

A 2011-es közlemény egyik fő célja az volt, hogy növelje a képzésben részt vevő gyakorló jogászok számát, és ezzel megteremtse a szükséges lendületet. Ez önmagában is változást tudott előidézni. A képzési stratégia értékelése azonban rávilágított bizonyos problémákra, például arra, hogy az eredmények szakmánként és országonként változóak. Ezért a jövőben azt a megközelítést kell követni, hogy **új és ambiciózus (bár differenciált) célkitűzéseket** kell meghatározni, amelyeknek **pontosabban kell illeszkedniük** a képzés által megcélzott szakmák uniós joggal kapcsolatos képzési igényeihez és részvételi szintjéhez.

Az uniós jogi továbbképzésben való részvétel aránya az EU-ban (%)

Jogi szakmák	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bírák és	24,62	23,04	24,00	29,11	28,10	38,03	48,22	54,66	55,70

ügyészek	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Bírósági és ügyészségi alkalmazottak	1,75 %	0,90 %	1,52 %	1,32 %	2,06 %	2,39 %	3,23 %	4,14 %	6,40 %
Ügyvédek	1,79 %	1,73 %	5,04 %	5,28 %	3,54 %	4,11 %	4,88 %	4,82 %	3,36 %
Közjegyzők	11,36 %	5,75 %	10,37 %	15,31 %	18,07 %	13,89 %	27,03 %	22,35 %	26,03 %
Bírósági végrehajtók	3,57 %	4,02 %	3,12 %	8,29 %	5,67 %	7,57 %	9,55 %	12,77 %	16,19 %

Forrás: Európai Bizottság (EU28, illetve 2019 esetében EU27, mert az Egyesült Királyság nem küldött adatokat; az adatok az európai igazságügyi képzésről szóló éves jelentésekből származnak²³).

Összességében véve **több igazságügyi szakembernek** kellene részt vennie uniós jogi képzésben, és a képzésszolgáltatóknak **fejlesztíteniük kell a kínált uniós jogi képzéseket**, függetlenül attól, hogy ezek tagállami vagy határon átnyúló képzések, és részesülnek-e uniós társfinanszírozásban vagy sem. Ez vonatkozik az összes olyan igazságügyi szakemberre, akik alkalmazzák az uniós jogot, ideértve elsősorban a bírákat, az ügyészeket és a bírósági alkalmazottakat, de ugyanúgy az ügyvédek, a közjegyzőket, a bírósági végrehajtókat, a közvetítőket, a jogi tolmácsokat és fordítókat, és egyes esetekben a büntetés-végrehajtási intézetek személyzetét és a pártfogó felügyelőket is.

Az igényekhez szabott célkitűzések

A bírák és az ügyészek az uniós jog tagállami szintű helyes alkalmazásának fő letéteményesei²⁴. Továbbra is ők kell, hogy jelentsék az uniós joggal kapcsolatos képzés **legfőbb célcsoportját**. A bírák hivatalból alkalmazzák az uniós jogot, átültetik a gyakorlatba az uniós jog elsőbbségének és közvetlen hatályának elvét, és előzetes döntéshozatalra terjesztenek kérdéseket az EUB elé. Az ügyészeknek ismerniük és alkalmazniuk kell az igazságszolgáltatásra vonatkozó uniós vívmányok releváns részeit, beleértve a büntetőeljárás gyanúsítottjainak és vádlottjainak eljárási jogait, az EU pénzügyi érdekeinek védelmét és az EPPO létrehozását követően meghatározott új működési szabályokat.

A bírósági és ügyészségi alkalmazottak az igazságszolgáltatási rendszerek zökkenőmentes működésének kulcsfontosságú tényezői. Egy részük közreműködik a bírósági határozatok megfogalmazásában és végrehajtásában, a határon átnyúló iratkézésben, az európai fizetési meghagyásos eljárásban, az európai elfogatóparanccsal kapcsolatos és egyéb határon átnyúló eljárásokban. Ez széles spektrumú uniós jogi képzést tesz szükségessé, melyet pontosan a felmért igényekhez kell igazítani. A Bizottság arra ösztönzi az összes olyan

²³ Lásd az 5. lábjegyzetet és a 2020. évi jelentést; https://ec.europa.eu/info/law/cross-border-cases/training-legal-practitioners-and-training-practices_hu

²⁴ Az összes joghatóság érintett, a közigazgatási bíróságokat is beleértve.

nemzeti és uniós szintű képzésszolgáltatót, amely bírósági alkalmazottak számára nyújt képzést, hogy osszák meg a bevált gyakorlatokat és fejlesszék a nemzeti képzési kínálatot.

Az **ügyvédek** kulcsfontosságú szerepet játszanak az uniós jog gyakorlati megvalósításában számos jogi eljárásban, legyenek azok tagállami vagy határon átnyúló, polgári jogi, családjogi, közigazgatási vagy büntetőeljárások. Az ő feladatuk az is, hogy konkrét jogi helyzetekben uniós joggal kapcsolatos kérdéseket vessenek fel. Naprakészen követniük kell az uniós vívmányok legfrissebb fejleményeit. Nagyon fontos ezért a magánpraxist folytató ügyvédek képzésére és a képzésszolgáltatóikra koncentrálni.

A **közjegyzők** segítenek érvényt szerezni az uniós jognak olyan, magánszemélyeket és vállalkozásokat érintő területeken, mint az öröklés, a közvetítés, a fizetéseképtelenség és a pénzmossás elleni küzdelem. Ennek jobban kell tükröződnie a képzés tartalmában, és egyúttal ösztönözni kell az interaktív módszertanok használatát, pl. az e-oktatás esetében.

A **bírósági végrehajtók** a bírósági határozatok határokon átnyúló végrehajtásában működnek közre, például a kis értékű követelések európai eljárásában és a határokon átnyúló vagyonvisszaszerzésben. Szakmai státuszuk és hátterük sokféle lehet, de a tagállamok körülbelül egyharmadában bírósági alkalmazottak. Több képzésre van szükségük a releváns uniós joggal kapcsolatban, hogy azt helyesen tudják alkalmazni a mindennapi feladataik ellátása során.

Más szakmák uniós jogi képzésének javítása

Hasznosnak bizonyult, hogy e stratégia és az európai bűnüldözési képzési rendszer (LETS)²⁵ metszéspontjában közös képzési anyagokat és képzéseket fejlesztettek ki az ügyészek, bírák és nyomozók számára, illetve előmozdították e képzéseket. Ez a gyümölcsöző együttműködés az EJTN és az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynöksége között nagyon örvendetes, és tovább lehetne fejleszteni.

Új célközönséget jelentenek a **büntetés-végrehajtási intézetek személyzete és a pártfogó felügyelők**, mivel a képzésük kulcsfontosságú egyrészt az alapvető jogoknak az őrizet során (különösen az európai elfogatóparancsok kapcsán²⁶) történő érvényesítése, másrészt a büntetés-végrehajtási intézetekben kialakuló radikalizáció megelőzésében és a rehabilitációs programok sikerében játszott központi szerepük megszilárdítása szempontjából. Ismerniük kell továbbá az uniós szakpolitikákat is, különösen a fogvatartottak átszállításával, a próbára bocsátással, az alternatív szankciókkal, a kábítószerrel kapcsolatos jogszabályokkal és a büntetés-végrehajtási intézeteket érintő egyéb kérdésekkel kapcsolatban²⁷.

²⁵ Lásd a Bizottság (COM(2013)172) közleményét.

²⁶ Lásd a C-404/15. és a C-659/15. PPU. sz. *Aranyosi és Căldăraru* egyesített ügyekben 2016. április 5-én hozott ítéletet, a C-220/18. PPU. sz. *ML* ügyben 2018. július 25-én hozott ítéletet és a C-128/18. sz. *Dorobantu* ügyben 2019. október 15-én hozott ítéletet.

²⁷ Az EU 2021–2025 közötti időszakra szóló kábítószer elleni programja és cselekvési terve (COM(2020) 606).

Végezetül **más igazságügyi szakembereknek** – például a közvetítőknél²⁸, a bírósági szakértőknél²⁹, a fizetésképtelenségi szakértőknél³⁰, valamint a jogi tolmácsoknak/fordítóknak³¹ – is egyre inkább szükségük van arra, hogy ismerjék és alkalmazni tudják az uniós jogot. Az igazságszolgáltatási folyamatokhoz való hozzájárulásuk színvonalát releváns uniós jogi képzéssel kell emelni.

Feladatok valamennyi érdekelt fél számára:

2024-re az uniós joggal kapcsolatos továbbképzésnek éves szinten ki kell terjednie:

- a bírák és ügyészek 65 %-ára;
- azon bírósági és ügyészségi alkalmazottak 15 %-ára, akiknek szükségük van az uniós jog ismeretére;
- az ügyvédek 15 %-ára³²;
- a közjegyzők 30 %-ára;
- a bírósági végrehajtók 20 %-ára.

Feladatok a hálózatok számára:

- **EJTN** – létre kell hozni a bírósági alkalmazottak képzésszolgáltatóinak hálózatát a szakértelem és a bevált gyakorlatok cseréje céljából³³;
- **Európai Büntetés-végrehajtási Oktatási Intézmények Hálózata (EPTA)** — az összes uniós tagállamra ki kell terjeszteni³⁴, fel kell térképezni az uniós joggal kapcsolatos képzési igényeket, és megfelelő válaszlépést kell kidolgozni;
- **Pártfogó Felügyelői Szolgálatok Európai Szövetsége (CEP)** — tovább kell dolgozni a képzésen.

²⁸ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/52/EK irányelve (2008. május 21.) a polgári és kereskedelmi ügyekben végzett közvetítés egyes szempontjairól (HL L 136., 2008.5.24., 3. o.).

²⁹ A Tanács következtetései és cselekvési terv az európai igazságügyi szakértői együttműködési térség létrehozására irányuló további lépésekről (10128/16).

³⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/848 rendelete (2015. május 20.) a fizetésképtelenségi eljárásról (HL L 141., 2015.6.5., 19. o.) és az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1023 irányelve (2019. június 20.) a megelőző szerkezetátalakítási keretéről, az adósság alóli mentesítésről és az eltiltásokról, valamint a szerkezetátalakítási, fizetésképtelenségi és adósság alóli mentesítési eljárások hatékonyságának növelését célzó intézkedésekről, és az (EU) 2017/1132 irányelv módosításáról (Szerkezetátalakítási és fizetésképtelenségi irányelv) (HL L 172., 2019.6.26., 18. o.).

³¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2010. október 20-i, 2010/64/EU irányelve a büntetőeljárás során igénybe vehető tolmácsoláshoz és fordításhoz való jogról (HL L 280., 2010.10.26., 1. o.).

³² Az ügyvédek képzésének nyomon követése során figyelembe fogják venni az adatgyűjtési nehézségeket.

³³ A Bizottság üdvözli az EJTN azon döntését, hogy képzéseit kiterjeszti a bírósági és ügyészségi alkalmazottakra is.

³⁴ Jelenlegi uniós tagok: Ausztria, Belgium, Bulgária, Csehország, Németország, Észtország, Spanyolország, Finnország, Franciaország, Horvátország, Írország, Olaszország, Luxemburg, Lettország, Hollandia, Lengyelország, Portugália, Szlovénia és Svédország.

5. SZÍNVONALAS, HATÉKONY KÉPZÉSI TEVÉKENYSÉGEK ELŐMOZDÍTÁSA

Az igazságügyi képzés biztosítása önmagában nem elég. Az is kulcsfontosságú, hogy a képzés eléggé **magas színvonalú** legyen ahhoz, hogy elérje a kívánt célokat. Alapvetően fontos a jó módszertan, a képzések kidolgozásától kezdve a megvalósításon át az értékelésig. Annak érdekében, hogy a gyakorló jogászok mindennapjaiban jelentkező kihívásokra rugalmasan tudjanak reagálni, a képzésszolgáltatóknak folyamatosan figyelniük kell a **képzési igényeket** mind a nemzeti, mind az európai érdekelt felek szempontjából.

Az igazságügyi szakembereknek **többféle tanulási formára** van szükségük: reflektív, valamint fogalomalkotáson, kísérletezésen és konkrét tapasztalaton alapuló tanulásra. A képzésüknek tartalmaznia kell **személyes jelenléten alapuló** tevékenységeket, **e-tanulási** eszközöket és **munkahelyi** képzést. A személyes jelenléten alapuló képzési tevékenységek (a határon átnyúló tevékenységeket is beleértve) alapvető fontosságúak a készségek fejlesztésében és az attitűdformálásban, és erősítik a kölcsönös bizalmat azáltal, hogy lehetővé teszik az egymás iránti bizalmon és tiszteleten alapuló kötetlen vitákat. E tevékenységeket haladéktalanul újra kell indítani, amint az egészségügyi helyzet ezt lehetővé teszi. Az uniós szintű képzésnek segítenie kell az új megközelítések kipróbálását is, mint például a **hibrid** formák (a jelenléti és az online oktatás kombinációja), valamint a **több szakmára kiterjedő** jelenléti oktatás meghatározott releváns témákra vonatkozóan.

Változatos és könnyen hozzáférhető képzési eszközöket és formákat kell alkalmazni, igazodva a résztvevők időbeosztásához és sokféleségéhez. A képzés során jobban ki kell aknázni az **új technológiákat**³⁵ a szélesebb közönség elérése és a képzés színvonalának növelése érdekében. Erre különösen nagy szükség van a jelenlegi járványhelyzetben és amiatt, hogy a jelenléti képzést háttérbe szorítja az online képzés.

Az uniós joggal kapcsolatos csúcsmínőségű **e-tanulás** és az **e-forrásokhoz** való hozzáférés minden szakmabeli számára valósággá kell, hogy váljon. Az e-tanulás és az e-források ki kell, hogy egészítsék a jelenléti tevékenységeket naprakész anyagokkal és önálló tanulást lehetővé tevő eszközökkel, megsokszorozva a jelenléti tevékenységek hatását, hogy ezáltal a lehető legjobban kiaknázzuk az e-igazságügy előnyeit.

A nemzeti szintű tevékenységeknek nem tud ugyanolyan a hatásuk lenni, mint a **határon átnyúló tevékenységeknek**. A bírák, ügyészek és bírósági elnökök tagállamok közötti általános és szakterülethez kapcsolódó cseréje továbbra is prioritást jelent. Az ilyen cserék gazdagítják a közös európai igazságügyi kultúrát, erősítik a bizalmat, és elősegítik az uniós jog egységes alkalmazását. A cseréknek kézzelfogható hozzáadott értéket kell jelenteniük a résztvevők számára, és multiplikátorhatást kell kifejteniük a szakmai környezetben.

Az összes képzés esetében be kell mutatni, hogy a képzés elérte a kitűzött célokat. Az **értékelés** során a képzésben résztvevők elégedettségi szintje mellett fel kell mérni a

³⁵ Mint pl. a virtuális jelenléti biztosító technológiák: interaktív virtuális osztályterem; virtuális valóság: virtuális képzési környezet, melyhez digitális eszközökkel lehet hozzáférni; kiterjesztett valóság: számítógép által generált érzékelési információk segítségével kiterjesztett valóságos környezet; vegyes valóság: a valóság kibővítése virtuális elemekkel.

megszerzett ismereteket és készségeket, az attitűdbeli változásokat és a képzésnek a szakmai teljesítményre gyakorolt hatását³⁶.

A képzésszolgáltatók feladatai:

- Pontosabban kell követni az *Advice for training providers* (Tanácsok képzésszolgáltatóknak) c. dokumentumban³⁷ és az *EJTN Handbook on judicial training methodology in Europe* (Kézikönyv az európai igazságügyi képzések módszertanáról) c. dokumentumában³⁸ foglalt **ajánlásokat**;
- Minden évben az összes bíró és ügyész legalább 5 %-a számára **határokon átnyúló képzési tevékenységeket** kell szervezni; ösztönözni kell az új résztvevők bekapcsolódását;
- Interaktív, praktikus és minden résztvevő számára hozzáférhető **e-tanulási lehetőséget** kell biztosítani, amely pontosan illeszkedik a képzési célokhoz;
- Jobban fel kell tárni a **modern technológiákban** rejlő lehetőségeket, mint például a virtuális jelenléti képzés és a kiterjesztett valósággal kapcsolatos megoldások;
- Jobban ki kell aknázni a „**kapszulaszemléletű**” (rövid, naprakész, az adott célra fókuszáló) **e-képzést**, amely az igazságügyi szakemberek egy konkrét ügy kapcsán felmerülő azonnali igényeire koncentrálnak;
- Gondoskodni kell az **oktatók képzéséről** is, teljes mértékben kiaknáva az e-tanulási módszerekben rejlő lehetőségeket;
- **Értékelni** kell minden egyes képzési tevékenységet a résztvevők elégedettsége, kompetenciaszintjének növekedése és adott esetben a képzésnek a teljesítményükre gyakorolt hatása alapján.

A Bizottság feladatai:

- Adott esetben **közös értékelési formanyomtatványt** kell használni az EU által támogatott tevékenységek esetében;
- Az európai igazságügyi portált³⁹ ki kell egészíteni egy **európai képzési platformmal**, amely az igazságügyi szakembereknek nyújtott képzésekkel kapcsolatos központi információforrásként szolgálna, és hozzáférést biztosítana az uniós joggal kapcsolatos összes, önálló tanuláshoz használható anyaghoz.

6. A FIATAL JOGÁSZOK IGAZSÁGÜGYI KÉPZÉSÉNEK ELMÉLYÍTÉSE

A pályakezdő igazságügyi szakembereket a szakmai alapképzésük⁴⁰ keretében meg kell ismertetni **az uniós jogrendszer és jogi kultúra alapjaival**. Ez segít abban, hogy a

³⁶ Lásd az *EJTN Guidelines for the evaluation of judicial training practices* (Útmutató az igazságügyi képzési gyakorlatok értékeléséhez) c. dokumentumát; <https://bit.ly/2UDmqtX>

³⁷ <https://e-justice.europa.eu/fileDownload.do?id=9f252d82-8ef4-4f6e-b562-372f9fa50096>

³⁸ <http://www.ejtn.eu/Methodologies--Resources/Training-Methods>

³⁹ https://e-justice.europa.eu/content_european_training_platform-37158-en.do

⁴⁰ A leendő vagy újonnan kinevezett gyakorló jogászoknak nyújtott képzés.

gyakorlatban is átlássák, mi a szerepe az uniós jognak a nemzeti jogrendszerekben, mit jelentenek a jogállamisági vívmányok, és hogy ők maguk európai gyakorló jogászként milyen szerepet töltenek be. Az alapképzésben (amennyiben van ilyen) ezért elegendő időt kell szánni az uniós jogra, az alapvető jogokra, a jogállamiságra, a „bírói mesterség” elsajátítására és a nyelvtudás fejlesztésére irányuló színvonalas képzésre. Az uniós jog rendszerszintű elemeire⁴¹ vonatkozó képzésnek általánosnak kell lennie.

A képzésszolgáltatók feladatai:

- Biztosítani kell, hogy minden **alapképzési tanterv** tartalmazzon az uniós jogra vonatkozó modulokat, amelyek vagy a nemzeti jogi képzésbe vannak ágyazva, vagy adott esetben különállóak;
- A **jogállamisággal és az Alapjogi Chartával kapcsolatos uniós vívmányokat**, valamint a „bírói mesterség” **elsajátítását** a jogi alapképzés standard elemévé kell tenni;
- Biztosítani kell, hogy minden leendő vagy újonnan kinevezett bíró és ügyész részt vehessen az alapképzés során **határon átnyúló csereprogramban**;
- Az EJTN AIAKOS elnevezésű, a **leendő és újonnan kinevezett bírák és ügyészek számára biztosított csereprogramját**⁴² az alapképzés standard elemévé kell tenni. A nemzeti igazságügyi képzést biztosító szervezeteknek segíteniük kell e cserék megszervezését;
- A **jogi szaknyelvi kurzusokat** az alapképzés standard elemévé kell tenni.

7. A FELELŐSSÉG NAGYOBB MÉRTÉKŰ MEGOSZTÁSA

Az igazságügyi képzéssel kapcsolatos felelősség megoszlik a tagállamok, a képzésszolgáltatók, a nemzeti és európai igazságügyi szakmai szervezetek és az EU között. **Ezen szereplők mindegyikének nagyobb elkötelezettséget kell mutatnia.**

Az elsődleges felelősség a nemzeti érdekelt felelé

A nemzeti képzésszolgáltatók, az igazságügyi minisztériumok, a bírói és ügyészi tanácsok, valamint a szabályozott szakmák hatóságai mind kulcsszerepet játszanak annak biztosításában, hogy a kínált képzések megfeleljenek a **gyakorló jogászok igényeinek**. Gondoskodni kell a megfelelő **erőforrásokról**, ideértve a költségvetést, a képzést szervező személyzetet és azt is, hogy az igazságügyi szakembereknek legyen elegendő idejük a képzéseken való részvételre. A kötelező képzési kvóták előírásával biztosítható, hogy a képzésen való részvétel beleszámítson a munkaidőbe. A nemzeti és uniós szintű képzési lehetőségekre vonatkozó **tájékoztatást** proaktív módon terjeszteni kell, és a részvételt támogatni kell.

⁴¹ Az uniós jog és jogorvoslati lehetőségek általános elvei, az EUB szerepe, hogyan működik az igazságügyi együttműködés, hol találhatóak meg a releváns információk és formanyomtatványok stb.

⁴² Az AIAKOS program keretében a különböző tagállamok leendő vagy újonnan kinevezett bírái közös képzési programokon vesznek részt egy igazságügyi képzési intézményben vagy bíróságokon/ügyészi hivatalokban, előmozdítva ezzel a különböző európai igazságügyi kultúrák és rendszerek kölcsönös megértését, és tudatosítva a résztvevőkben a (leendő) munkájuk európai dimenzióját.

A jogi szakmai szervezetek vezetőit és rangidős tagjait be kell vonni a valódi képzési kultúra megteremtésébe. Szemléletváltásra van szükség, hogy az igazságügyi és szakmai szervezetek **tanuló szervezetekké** váljanak, melyekben a képzésre befektetésként tekintenek, és nem olyan tényezőként, amely elveszi az időt a napi munkától.

Uniós jogi szakértők hálózata

Az igazságügyi szakembereknek nem kell tisztában lenniük az uniós jog minden apró részletével, de ha szükséges, az uniós jognak megfelelően kell eljárniuk. Ezért szükségük van egy olyan **szakmabelire, aki szakértői véleményt és segítséget tud nyújtani az uniós jog terén**, teljes bírói függetlenségben jár el, és egy e célra létrehozott nemzeti szintű hálózathoz tartozik. Ez az uniós joggal foglalkozó bírósági koordinátorok nemzeti hálózatainak elismert hozzáadott értéke.

Az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat egyedi szerepe

Az EJTN a legalkalmasabb arra, hogy tagjai révén koordinálja az uniós joggal kapcsolatos képzési tevékenységeket, és határon átnyúló képzéseket fejlesszen ki a bírák és az ügyészek számára, a csereprogramokat is beleértve⁴³. Az igazságügyi képzésre vonatkozó kilenc alapelve⁴⁴ lassacskán világszerte viszonyítási ponttá válik a színvonalas igazságügyi képzések számára. Az EJTN-nek stabil és megfelelő finanszírozásra van szüksége.

Az uniós szintű szereplők kulcsfontosságú multiplikátorok

Az **Európai Jogi Akadémia (ERA)** és az **Európai Közigazgatási Intézet (EIPA)** segítenek az uniós jogi ismeretek megszilárdításában. A képzési kínálatukat tovább kell fejleszteniük, gondoskodniuk kell tevékenységeik megfelelő színvonaláról, és elő kell segíteniük az eredményeik átvitethetőségét.

Az **igazságügyi szakemberek hálózatai**, mint az ügyvédek esetében az **Európai Ügyvédi Kamarák Tanácsa (CCBE)**, a közjegyzők esetében az **Európai Unió Közjegyzőseinek Tanácsa (CNUE)**, a bírósági végrehajtók esetében pedig a **Bírósági Végrehajtók Európai Uniója (UEHJ)**, szintén kulcsszerepet játszanak az uniós joggal kapcsolatos képzés fejlesztésében. Alapvetően fontosak e stratégia teljes körű végrehajtása szempontjából is, mivel biztosítják, hogy a létrehozott anyagok terjedjenek és többször felhasználásra kerüljenek a tagjaik között, és előmozdítják a képzési tevékenységek nemzeti bevezetését is. A különböző tagállamok képzésszolgáltatói közötti tapasztalatcsere révén a képzésszolgáltatók fel tudják mérni a képzési kínálatuk esetleges hiányosságait, innovatív megoldásokat vezethetnek be és építhetnek a bizonyítottan eredményes gyakorlatokra.

Az **igazságügyi szakembereknek** az uniós jog egyes területeire fókuszáló **európai hálózatai** multiplikátorként is fontos szerepet játszanak.

⁴³ A Tanács következtetései: „Jogi szakemberek képzése: az uniós vívmányok megszilárdításának egyik elengedhetetlen eszköze” (2014/C 443/04).

⁴⁴ http://www.ejtn.eu/PageFiles/15756/Judicial%20Training%20Principles_EN.pdf

A Bizottság támogatása

A Bizottság támogatni fogja **az európai dimenzióval rendelkező, magas színvonalú képzési projekteket** a Jogérvényesülés program és más releváns finanszírozási programok révén⁴⁵. Támogatni fogja a multiplikátorok, többek között az oktatók képzését is, és előmozdítja a képzésszolgáltatók határon átnyúló konzorciumainak létrehozását. Továbbra is támogatni fogja az e területen működő hálózatok munkáját, ösztönzi a konferenciák révén történő együttműködésüket, és fellendíti a modern technológiák és az európai igazságügyi portál használatát.

A Bizottság támogatni fogja az **uniós prioritási területekkel foglalkozó projekteket**, amelyek új ötleteket próbálnak ki és konkrét *ad hoc* igényeket próbálnak kielégíteni. Szorosan figyelemmel fogja kísérni a képzési igények felmérését és az eredmények fenntarthatóságát. Az uniós társfinanszírozásban részesülő képzésszolgáltatókat arra fogja kötelezni, hogy törekedjenek jobban a képzés és a többi eredmény fenntarthatóságára. A költségvetési rendelet keretében rendelkezésre álló összes eszközt fel fogja használni az uniós finanszírozás igénybevételeinek egyszerűsítésére, a pályázat- és támogatáskezelési folyamatokat is beleértve⁴⁶.

Képzések a nem uniós országok igazságügyi szakemberei számára

Az európai igazságügyi képzések az uniós országok igazságügyi szakembereire fókuszálnak. Az évek során azonban az együttműködést kiterjesztettük a **tagjelölt és a potenciális tagjelölt országokra** és más olyan országokra is, amelyek jelezték, hogy az igazságszolgáltatási rendszerük működésének javítása érdekében szeretnék alaposabban megismerni az EU igazságügyi kultúráját⁴⁷. Különösen a jogállamisági vívmányok terén van szükség képzésre a tagjelölt és potenciális tagjelölt országokban⁴⁸, mivel az uniós csatlakozásra való felkészülés keretében prioritásként kell kezelniük a demokráciának, a jogállamiságnak és az alapvető jogok tiszteletének az előmozdítását⁴⁹.

A Bizottság különösen ösztönzi a **nyugat-balkáni** igazságügyi szakemberek részvételét a határokon átnyúló igazságügyi képzésben. A régióknak nyújtott uniós támogatás célja a

⁴⁵ Ide tartozik az Európai Szociális Alap Pluszról (ESZA+) szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló bizottsági javaslat (COM(2018) 382), az „Erasmus” elnevezésű uniós oktatási, képzési, ifjúsági és sportprogram létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló bizottsági javaslat (COM(2018) 367), a (2021–2027-es) Jogok és értékek program létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló bizottsági javaslat (COM(2018) 383), a környezetvédelmi és éghajlat-politikai program (LIFE) létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló bizottsági javaslat (COM(2018) 385), a csalás elleni uniós program létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló bizottsági javaslat (COM(2018) 386) és az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA III) létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló bizottsági javaslat (COM(2018) 465).

⁴⁶ Lásd a 4. lábjegyzetet (44. oldal).

⁴⁷ Közös közlemény: „Az európai szomszédságpolitika felülvizsgálata” (JOIN(2015) 50 final); „A keleti partnerségre vonatkozó szakpolitika 2020 után: A reziliencia erősítése – a mindenki számára előnyös keleti partnerség” (JOIN(2020) 7 final).

⁴⁸ A Bizottság közleménye: „A csatlakozási folyamat javítása – hiteles uniós perspektíva a Nyugat-Balkán számára” (COM(2020) 57 final).

⁴⁹ A Tanács következtetései a bővítésről, valamint a stabilizációs és társulási folyamatról (7002/20).

koherencia és a fenntarthatóság biztosítása, valamint a kihívások kezelése a képzési igények megbízható felmérése és egy problémaorientált (és nem adományozóvezérelt) megközelítés révén. A nyugat-balkáni igazságügyi képzésszolgáltatók regionális szintű és EU-val folytatott strukturális együttműködését tovább kell erősíteni. Adott esetben ez az EJTN szerepének megszilárdítását is magában kell, hogy foglalja, mivel az EJTN egy szakértői központ, amely képes támogatni a kapacitásépítést és a módszertani fejlesztéseket.

További szinergiákat lehetne kialakítani a **más nem uniós országokban**, különösen Afrikában és Latin-Amerikában indított uniós finanszírozású igazságügyi képzési kezdeményezésekkel, hozzájárulva ezzel a demokrácia, az emberi jogok és a jogállamiság megszilárdításához⁵⁰.

Fenntarthatóság

Határozottan ösztönözni kell az uniós támogatással készült és a nemzeti és uniós szintű képzésszolgáltatók által is használt **képzési modulok, csomagok és kiadványok** – például kézikönyvek és útmutatók⁵¹ – terjesztését, megvalósítását, újbóli felhasználását, aktualizálását és a nemzeti viszonyokhoz igazítását, valamint a multiplikátorokat, például az oktatókat célzó képzéseket.

Nyomon követés

A Bizottság továbbra is **jelentést** nyújt be az igazságügyi szakembereknek biztosított uniós jogi képzés terén elért eredményekről. Az érdekelt felekkel együtt megvizsgálja, hogyan lehetne javítani az adatgyűjtést és -elemzést.

⁵⁰ Az Afrikával kapcsolatos átfogó stratégia felé (JOIN(2020) 4 final); Latin-Amerika és a Karib-térség; összefogás a közös jövő érdekében (JOIN(2019) 6 final).

⁵¹ Pl. *Training guide on the rule of law for judges and prosecutors* (Képzési útmutató a jogállamisággal kapcsolatban bírának és ügyészeknek) (http://www.ejtn.eu/PageFiles/16144/2019-056-Training%20guide-v5_FINAL.pdf); *Rule of law in Europe – perspectives from practitioners and academics* (Jogállamiság Európában – gyakorló jogászok és jogtudósok szemszögéből) (http://www.ejtn.eu/PageFiles/16144/2019-056-RoL%20Manual-170x240-WEB_FINAL.pdf), *EU environmental law training package* (Az EU környezetvédelmi joga – képzési csomag) (https://ec.europa.eu/environment/legal/law/training_package.htm).

Ajánlások:

- Az összes tagállam – az **uniós jogi koordinátorok nemzeti hálózatának** létrehozása bírák és ügyészek számára; a határokon átnyúló együttműködés előmozdítása ezen hálózatok között;
- **Egyéb igazságügyi szakmák** – hasonló pozíciók létrehozása a társaktól való tanulás formájában megvalósuló munkahelyi képzés támogatására.

Az érdekelt felek feladatai:

- **EJTN – színvonalas képzés** biztosítása – többek között e-learning formájában – a bírák és az ügyészek számára, a bírósági alkalmazottak igényeinek felmérése és az uniós szintű feladatok és eredmények multiplikátorhatásának növelése a tagjai által nyújtott uniós jogi képzések fejlesztésével;
- **Uniós szintű hálózatok, képzésszolgáltatók és igazságügyi szakmai szervezetek** – a **határokon átnyúló képzési tevékenységek**, többek között interaktív online képzések további előmozdítása, koordinálása és/vagy szervezése, a képzés hatásainak megsokszorozásával.

A Bizottság feladatai:

- Az **érdekelt felek közötti együttműködés** támogatása ezen stratégia céljainak elérése érdekében;
- Uniós pénzügyi támogatás nyújtása egyrészt azoknak a **magas színvonalú projekteknek**, amelyek konkrét képzési igényeket elégítenek ki **fenntartható** módon, másrészt az EJTN-nek a Jogérvényesülés programon keresztül;
- Az érdekelt felekkel együttműködésben fejlettebb **nyomon követési** rendszer kialakítása.

8. KÖVETKEZTETÉS

Ez a 2021 és 2024 közötti időszakra szóló európai igazságügyi képzési stratégia meghatározza az uniós jog helyes és eredményes alkalmazását célzó, ambiciózus kiemelt intézkedéseknek a keretét. Célja a jogállamiságon, az alapvető jogokon és a kölcsönös bizalmon alapuló közös európai igazságügyi kultúra megszilárdítása.

A stratégia sikerének biztosítása érdekében a Bizottság felhívja az érdekelt feleket – az igazságügyi minisztériumokat, bírói és ügyészi tanácsokat, az önszabályozó szakmák vezető testületeit, az igazságügyi szakemberek európai szövetségeit, a nemzeti és uniós szintű képzésszolgáltatókat, az uniós intézményeket és szerveket –, hogy kötelezzék el magukat a stratégia mennyiségi és minőségi célkitűzéseinek elérése mellett.

A Bizottság rendszeresen nyomon követi a stratégia végrehajtását, és együttműködik más uniós intézményekkel annak érdekében, hogy a célkitűzések megvalósításához biztosítva legyen a szükséges politikai támogatás.